

ÅLANDS FOLKHÖGSKOLA

UNDERVISNINGSPLAN 2019–2020

Skolåret började den 26 augusti 2019 och avslutas den 20 maj 2020. Vinterkursen omfattar 168 arbetsdagar.

ALLMÄNT OM SKOLANS VERKSAMHET

Ålands folkhögskola har en särställning bland landskapets skolor genom den frihet skolan har att själv utforma sin verksamhet. Skolan är examens- och betygsfri. Istället för betyg får de studerande ett intyg över studiernas innehåll och omfattning. Verksamheten vid skolan syftar särskilt till att göra det möjligt för studerande att påverka sin egen livssituation. I undervisningen beaktar vi gruppens och individens behov för att uppnå de olika linjernas målsättningar. Skolans linjer består av en allmän linje och två specialiserade linjer. Vi arbetar mycket med att utveckla samarbetsförmågan och förmågan att kommunicera. I våra undervisningsgrupper har de studerande möjlighet att utveckla sina kompetenser och hitta nya intressen. Kortare kurser och föredrag kan ordnas inom ramen för budgeterade medel.

Undervisningen är indelad i fem perioder med ett fast veckoschema för respektive period.

De studerande på skolans linjer garanteras mellan 29–36 lärarledda lektioner per vecka. Skolan arbetar normalt med femdagarsveckor. Under en skoldag har man fyra undervisningspass som går enligt följande block:

UP 1 kl. 9.00-10.15 = 75 min = 1,66 lek

UP 2 kl. 10.25-11.40 = 75 min = 1,66 lek

UP 3 kl. 12.20-14.05 = 105 min = 2,33 lek

UP 4 kl. 14.15-16.00 = 105 min = 2,33 lek

Totalt: 8 lek

BEDÖMNING

Folkhögskolan utfärdar inga betyg utan ger intyg över godkända kurser. Studerande har närvaroplikt (minst 85 %/kurs). För att få ett intyg måste man vara godkänd i de kurser man valt, minst 969 lektioner. För godkänd kurs krävs aktiv närvaro och utförda kursuppgifter innan bedömning fastställs.

NYALINJEN

Linjen är allmänbildande. Undervisningen syftar till att utveckla de studerandes färdigheter i kommunikation, social kompetens, informationssökande, samarbete och ansvarstagande. En viktig målsättning är också att ge kunskap och inspiration inför framtida yrkesval och studier.

NYAlinjen är ettårig och riktar sig till studerande som är mellan 15-20 år och som genomgått grundskolan. Undervisningen består av ämnesintegrerade projekt, valbara kurser och specialkurser. De studerande erbjuds även möjlighet att höja vissa grundskolevitsord.

Nedan följer en redogörelse för linjens ämnesinnehåll och omfattning.

PROJEKT MED ÄMNESINTEGRERING

Det här blocket är obligatoriskt för alla som inte har en gymnasial utbildning. Intentionen är att arbeta ämnesintegrerat för att skapa sammanhang som ger möjlighet till en större förståelse för samband mellan ämnen. Undervisningen är också verklighetsanknuten så långt som möjligt.

Studiehandledning (MD), 15 lekt

En kort introduktion till hur man kan jobba med sin hjärna, inte mot den, vid inläring. Hur fungerar inläring? Vad är motivation? Är mål viktiga att ha? Hur ser framtiden ut på arbetsmarknaden – nya yrken och kompetenser? Individuell handledning vid ansökningar om behov finns.

Studiestrategier (EE-A), 15 lekt

Praktiska studiestrategier och planering för olika former av uppgifter. Diskussioner, muntliga redovisningar, par- och grupparbeten.

IKT (PBe), 15 lekt

Informations- och kommunikationsteknologi. Grundkurs i datoranvändning. I kursen kommer fyra delar att behandlas: Filhantering, operativsystem, Microsoft Office (Word, Excel och PowerPoint) och internetanvändning. För godkänd kurs gäller aktiv närvaro (85%) samt gjorda uppgifter i respektive del.

Kommunikation (BE-S), 15 lekt

Att "våga tala", att tala är mer än bara ord. Teoretiska och praktiska övningar i retorik, kroppsspråk och att utveckla sin uttrycksförmåga.

Personlig utveckling och mindfulness (MaJo), 15 lekt

Den studerande får lära sig en vedertagen metod för muskulär så väl som psykisk avspänning så som ett sätt att hantera stress och utmaningar. Genom diskussioner och övningar närmar vi oss ämnen som att hantera sina känslor och öva upp en viss självdistans genom att belysa vardagsämnen ur olika perspektiv. Vi övar upp en förståelse för hur hjärnan och kroppen fungerar under avspänning och stress samt hur man kan hantera det.

Återbruk (BE-S, LN-H), 33 lekt

Vi skapar nytt av gammalt. Vi tar vara på skräp och naturmaterial, förvandlar och återanvänder det fantasifullt.

Världen jag lever i – Happy planet (PB, MD), 54 lekt

Ett projekt som integrerar svenska, engelska, historia, samhällskunskap, geografi, matematik och sociala ämnen. Som övergripande mål innefattar projektet återvinning, miljö och hållbar utveckling. I projektet ser vi på sociala och ekonomiska skillnader i världen. Vi nyhetsrapporterar för att hålla oss uppdaterade om vad som händer i omvärlden.

För godkänd kurs krävs godkänd portfolio och aktivitet på lektionerna samt närvaro.

Världen jag lever i – Kultur och konflikt (PB, MD), 55 lekt

Ett projekt som integrerar svenska, engelska, historia, samhällskunskap, geografi, matematik och sociala ämnen. Vi studerar kulturkretsar och olika kulturella uttryck. Vi ser på olika konflikter i världen, orättvisor och mänskliga rättigheter. Vi nyhetsrapporterar för att hålla oss uppdaterade om vad som händer i omvärlden. Målet är att få studerandes världsbild att växa.

För godkänd kurs krävs godkänd portfolio och aktivitet på lektionerna samt närvaro.

Jag flyttar hemifrån (MD, BE-S), 58 lekt

Ett projekt som integrerar svenska, samhällskunskap, matematik, estetiska och sociala ämnen. Under projektets gång skall studerande lära sig grundläggande privatekonomi, att inreda sitt hem och hur man söker arbete. Även relationer, konflikthantering och känslor som rör samliv tas upp. Målet är att ge studerande både ekonomiska och känslomässiga redskap för vuxenlivet.

För godkänd kurs krävs godkänd portfolio och aktivitet på lektionerna samt närvaro.

Att vara annorlunda, unik och sig själv (MD, BE-S), 55 lekt

Ett projekt som integrerar svenska, samhällskunskap, psykologi, sociala och kreativa ämnen. Målet är att studerande ska få förståelse för att vi alla är olika, på olika sätt, att det är viktigt att kunna visa medkänsla och empati för andra människor. Det är också ett mål att studerande ska förstå hur diskriminering motarbetas genom lagstiftning, t.ex. sociallagstiftning och jämställdhetslagen.

För godkänd kurs krävs godkänd portfolio och aktivitet på lektionerna samt närvaro.

Art Park (BE-S, ML, PB), 55 lekt

Ett projekt som erbjuder stor frihet i kreativitet och genomförande. Projektet integrerar svenska, psykologiska och sociala kunskaper, olika hantverksämnen samt estetiska ämnen där den kreativa processen är i fokus. I blandade studerandegrupper arbetar vi tillsammans för det gemensamma målet att producera konstverk till skolans utomhuskonstpark. Projektet har ett övergripande tema som varierar från år till år. Arbets sättet är experimentellt och inrymmer olika konst- och hantverkstekniker där vi arbetar från idé, två- och tredimensionell skiss till förverkligandet av objekt/skulptur/installation.

Design Finland (PeB, MD), 55 lekt

Ett projekt som integrerar historia, såväl inom politiska som sociala och konstnärliga aspekter, samt ämnet layout. Målet är att studerande ska få förståelse för vad som ledde fram till självständigheten och hur landet utvecklats till en modern nordisk välfärdsstat. Hur vårt land uppfattats under 100 år ute i världen studeras genom de estetiska avtryck som uppmärksammats såväl nationellt som internationellt. Projektet ska stimulera de studerandes kreativitet och formseende genom att de under kursens gång utför små designuppgifter.

För godkänd kurs krävs aktiv närvaro samt utförda kursuppgifter.

VALBARA KURSER

Valbara kurser finns i ämneskategorierna skapande, musik, idrott, media och språk.

SKAPANDE

Kurser att välja för studerande som vill prova på olika skapande aktiviteter och uttryckssätt.

Teckning del 1-2 (ML), 60 lekt

Det här är en grundkurs i teckning av olika motiv. Vi använder och prövar på olika tekniker och teckningsmaterial. Vi övar upp vår förmåga att se och iaktta form, struktur och volym. Vi avbildar och försöker återge föremål ur olika perspektiv och lär oss grunderna inom bildkomposition.

Vi koncentrerar oss också på den mänskliga kroppen. Vi studerar olika delar av kroppen, gör detaljstudier och tecknar av människan i olika ställningar och lär oss se och mäta människans olika proportioner.

Vi arbetar i svart, vitt och gråskala. Vi tolkar bilder i färg till svartvitt och övar upp vår förmåga att arbeta fram kontraster i ljus och mörker.

Målning (ML), 90 lekt

Del 1.

Under kursen målar vi med akvarellfärger på papper. Vi utforskar akvarellfärgens egenskaper, lär oss grunderna i färglära och användbara färgblandningar. Vi utnyttjar färgens transparens, använder bl.a. lasyrer, laveringar, utsparningar och målar flödig med vatten. Vi använder akvarell i olika form, t.ex. kakor, akvarellpennor och akvarellkritor.

Del 2.

Vi utforskar akrylens egenskaper och målar både med förtunnad färg och i tjocka lager. Vi målar på olika sorts papper, kartong och kanske testar underlag av andra material. Akrylfärger är mångsidiga och spännande att arbeta med och vi prövar olika sätt att måla för att få speciella effekter t.ex. med palettkniv och svamp.

Del 3.

Vi fotograferar intressanta motiv som vi printar ut på papper som utgångspunkt för en målning. Vi avbildar fotografierna både genom att teckna och måla motivet. Vi arbetar med samma motiv men olika färgsättningar som skapar olika stämningar.

Grunder i keramik (PB), 60 lekt

Vi lär oss de grundläggande teknikerna inom keramik; ringling, drejning, platteknik, dekorering och glasering. Under större delen av kursen lär vi oss skapa bruksgods i keramik – muggar, tallrikar m.m. Vi målar och dekorerar med olika tekniker och glaserar med tåliga stengodsglasyrer. Vi bränner föremål även i rakuteknik, då glödhet keramik tas direkt från ugnen och efterbehandlas så att spännande effekter uppstår.

Drama/Teater (BE-S), 210 lekt

Del 1.

Dramaövningar, pantomim, kroppsspråk, röst- och tal- samt avspänningsövningar. Små rollspel och improvisationer. Planering och inövande av Luciaprogram samt "Julspex" till skolans julfest.

Del 2.

Scenframställning, improvisation, röst och talövningar. Pjäsläsning och analys med sikte på en (barn)teaterproduktion. Dekor, rekvisita och ev. klädestillverkning samt insikt i ljus och ljudteknik.

Järnsmide (AS-W), 45 lekt

Grundkurs i järnsmide. Vi går igenom olika tekniker såsom sträckning, bockning, klyvning och lär oss hantera järnet. Du får arbeta med uppgifter givna av läraren samt med egna projekt.

Smyckedesign (AS-W), 30 lekt

Designa ditt eget smycke, vi arbetar med ringar, berlocker, armband och halsband i olika tekniker. Vi jobbar med koppar-, mässing-, silvertråd, plåt och andra material.

Arbeta i trä (AS-W), 60 lekt

"Att arbeta i trä" är en kurs i träslöjd och grundläggande maskinsnickeri. Under året får man lära sig att arbeta i färskt trä med kniv och yxa, samt lära sig snickeriverkstadens olika snickerimaskiner. Kursens huvudfokus ligger på maskinsnickeri. Maskinsnickerilektionerna börjar med att alla tillverkar ett mindre skåp med enkla sammanfogningar efter en egen arbetsskiss. Därefter får man efter egna idéer tillverka olika föremål och utveckla sin kreativa förmåga och känsla för trä. Under året får man även en inblick i ytbehandling av trä genom att måla och olja sina föremål.

Mat från hela världen (PB), 30 lekt

Vi lagar spännande mat från olika länder – Indien, Kina, Spanien, Italien för att nämna några. Vi avslutar lektionen med att äta det vi har skapat!

IDROTT

Kurser att välja för studerande som vill få kunskap om hälsa och sport samt träna olika idrottsgrenar.

Friskvård och hälsa del 1-2 (MaJo), 60 lek

Målet med kursen är att studerande ska stimuleras till att ta ansvar för sig själv och komma till insikt om att kontinuerlig motion och goda vanor är en förutsättning för god hälsa och ett aktivt liv. Detta sker genom att studerande får ägna sig åt olika former av fysisk aktivitet anpassad till årstid och intresse. Undervisningen ska ge studerande insyn i motionens och egenvårdens betydelse för välbefinnande och hälsa. Undervisningen ska vara så mångsidig att studerande kan hitta en individuell motionsform.

Idrott del 1-2 (MaJo), 60 lekt Målet med kursen är att den studerande ska få tillfälle att hitta sin motivation för motion och rörelse. Genom att hålla grupperna små och undervisningen personlig kan var och en uppnå färdigheter som är personligt anpassade och användbara för framtiden. Träningen sker både utomhus och inomhus, på inrättningar såväl som i skolans lokaler.

Styrketräning (MaJo), 30 lekt Basövningar med och utan vikter för kroppens alla muskelgrupper övas in och praktiseras. Diskussioner förs om hur mycket och hur ofta som är lagom och hälsosamt vad gäller styrketräning. Vid intresse berörs även anatomi och fysiologi.

Äventyrsaktivitet (MaJo), 45 lekt

Äventyret i den här kursen är att lära sig hantera och framföra en kajak på ett tryggt sätt under goda väderförhållanden, laga mat på stormkök och övernatta i tält. Kursen avslutas med en tur i lämpliga vatten med övernattnig i tält.

MEDIA

Kurser att välja för studerande som vill utveckla den kreativa förmågan i de olika mediala uttrycksformerna där teknik, teori och kreativitet möts.

Grafisk design del 1-3 (PBe), 120 lekt

Kursen består av grundläggande digital bild- och textbehandling i programmen Adobe In Design, Illustrator och Photoshop (ca 40 lekt. /program). De studerande får orientering i verktyg, menyer, olika bildformat och en introduktion till vektorgrafik och grafisk form. I kursen ingår även en enklare teoridel samt typografi. För godkänd kurs gäller aktiv närvaro och inlämnade arbetsuppgifter.

Webbdesign (PBe), 30 lekt

De studerande får bekanta sig med principerna för grafisk design på webben. Detta följs av genomgång och övningar i webbredigeringsprogrammet Adobe Dreamweaver samt en titt på olika webbaserade redigeringsverktyg. För godkänd kurs gäller aktiv närvaro och inlämnade arbetsuppgifter.

Digitalfotografering (AH), 30 lekt

En kurs där deltagarna lär sig fotografera både i studio och utomhus. Deltagarna lär sig hur digitalsystemkameran fungerar och hur man gör alla inställningar manuellt, för att kunna ta full kontroll över bildskapandet. Grunderna i bildbehandling och komposition går igenom. Ett eget mindre handlett fotoprojekt ingår också i kursen.

SPRÅK

Kurser att välja för studerande som vill utveckla sin språkliga förmåga.

Svenska för inflyttade (EE-A), 300 lekt

En kurs för dig som inte har svenska som modersmål och som vill förbättra din svenska. Undervisningen anpassas efter dina förkunskaper och tidigare utbildningsbakgrund.

English for fun (EE-A), 30 lekt

Här pratar vi engelska, går igenom klurigheter, tittar på dokumentärer och läser nyheter och diskuterar dem. Vi skriver egna texter och utvecklar vår engelska. Vi behandlar aktuella händelser, både lokalt som globalt.

English for fun (EE-A), 30 lekt

Här pratar vi engelska, går igenom klurigheter, tittar på dokumentärer och läser nyheter och diskuterar dem. Vi skriver egna texter och utvecklar vår engelska. Vi behandlar aktuella händelser, både lokalt som globalt.

SPECIALKURSER

Kurserna är valbara och kan vara av varierande utbud, såsom första hjälp och datakörkort. Specialkurserna ger specifika intyg utöver skolans intyg.

Matlagning (NN), 45 lekt

Undervisningen syftar till att de studerande skall förstå vikten av god hygien vid matlagning. Möjlighet ges att erlægga prov som kan ge hygienpass.

Datakörkort (PBe), 60 lekt

Undervisningen grundar sig på ECDL (European Computer Driving Licence). Datakörkortskursen hålls enligt "Light"-modellen och består av följande moduler: 1. Windows och den här datorn, 2. Word - Ordbehandling, 3. Excel - Kalkyl och diagram, 4. PowerPoint - Presentationer. Varje modul avslutas med ett tentamenstillfälle. För ett intyg över godkänd kurs krävs godkänt i alla tentamenstillfällen. Tentamen sker i samarbete med ÅYG.

Första hjälpkurs (NN), 8 lekt

Grundkurs i Livräddande FHJ.

HÖJA VITSORD

Beskrivningar på lärokurserna baserar sig på grundskolans läroplan.

Svenska (EE-A) VT, 60 lekt

I kursen skall ingå:

- En muntlig recension av en längre text.
- En muntlig presentation med digitala hjälpmedel.
- Läsning av skönlitteratur och facklitteratur.
- Skriftliga uppgifter som omfattar sammanfattningsteknik, rättstavning och att skriva om olika givna teman, d.v.s. fokus på att utveckla den skriftliga förmågan.
- Utvecklande av det egna ordförrådet.
- Reflektion eller recension av en skönlitterär text eller en film.
- Kritisk granskning av egna och andras resonemang.
- Träning i att skilja mellan talspråk och skriftspråk.

- Träning i att känna igen en texts syfte, avsändare, tema, intrig och personporträtt.
- Ordklasser och satsdelar samt verbens tidsformer. Meningsuppbyggnad.

Höjningen av grundskolevitsord i svenska grundar sig dels på inlämnade uppgifter och gjorda redovisningar under kursens gång samt på avslutande grammatikprov.

Engelska (EE-A) HT, 60 lekt

I kursen skall ingå:

- Träning i att lyssna och förstå muntlig engelska, d.v.s. förstå innehållet och viktiga detaljer i tal som behandlar olika teman.
- Träning i att själv tala engelska och på så sätt utvidga ordförrådet och uttrycksförmågan.
- Träning i att läsa texter med olika teman och muntligen och skriftligen återberätta det viktigaste ur texterna.
- Träning i att skriva en förståelig text på engelska.
- Grundläggande grammatik; verbens tidsformer, singularis och pluralis, rättstavning.
- Träna på att skriva längre sammanhängande meningar.

Höjningen av grundskolevitsord i engelska grundar sig på inlämnade uppgifter, muntliga redovisningar under kursens gång, förhör och prov.

I kursen ingår:

- Träning i att lyssna och förstå talad engelska, d.v.s. förstå innehållet och viktiga detaljer i tal som behandlar olika teman.
- Träning i att själv tala engelska och på så sätt utvidga ordförrådet och uttrycksförmågan.
- Träning i att läsa texter med olika teman för att muntligt och skriftligt återberätta det viktigaste ur texterna.
- Träning i att skriva en förståelig text på engelska.
- Grammatik enligt kraven i läroplanen för årskurs 9.
- Träna på att skriva olika sorters sammanhängande texter.
- Hörförståelse.
- Läsförståelse.
- Uppsats.

Bedömningsgrunder: aktiv närvaro, timaktivitet, läxor, muntliga och skriftliga förhör, uppsatser, redovisningar, inlämningsuppgifter och prov.

Matematik (PR) VT, 60 lekt

Höjningen av grundskolevitsord i matematik grundar sig dels på inlämnade uppgifter under kursens gång samt på tre prov.

Prov 1: Negativa tal, de fyra räknesätten utan miniräknare, potenser, procent och bråk.

Prov 2: Uttryck, ekvationer, kvadratrötter, geometriska ekvationer, funktioner, algebra.

Prov 3: Geometri, inkl. plan- och rymdgeometri, skala. Ekvationer och ekvationssystem. Tabeller och diagram.

Bedömningsgrunder: aktiv närvaro, timaktivitet, läxor, muntliga och skriftliga förhör, inlämningsuppgifter och prov.

Fysik (PB) HT, 60 lekt

I kursen skall det ingå:

- Krafter och tryck.
- Tyngdpunkt och stabilitet.
- Hävstångsprincipen.
- Tryck i vatten samt lufttryck.
- Densitet (area och volym).
- Elektricitet och magnetism.
- Elektrisk ström, spänning samt elförbrukning.
- Magnetism.
- Växelström.
- Faror med elektricitet.
- Ljud.
- Ljudstyrka, frekvens, våglängd, ljudets hastighet.
- Hur ljud mäts.
- Ljud i miljön.
- Ljus.
- Ljusstyrka och belysning.
- Ljusets hastighet.
- Reflexion.
- Tid och rörelse.
- Hastighet och acceleration.
- Tröghet och friktion.
- Massa, tyngd och rörelse.
- Fritt fall och luftmotstånd.
- Tid och tidmätning, längd och längdmätning.
- Mekanik.
- Arbete, effekt och mekanisk energi.
- Olika energiformer och energikvalitet.
- Mätning av krafter, sammansättning av krafter.
- Värme.
- Energi och temperatur, värme i rörelse.
- Smältning och stelning.
- Ångbildning och kondensation.
- Temperatur, temperaturmätning.
- Materien och temperaturförändringar.

Höjningen av grundskolevitsord i fysik grundar sig dels på inlämnade uppgifter under kursens gång samt på tre prov.

Prov 1: Krafter och tryck samt elektricitet och magnetism.

Prov 2: Ljud, ljus och mekanik.

Prov 3: Tid, rörelse, värme och materien.

Bedömningsgrunder: aktiv närvaro, timaktivitet, läxor, muntliga och skriftliga förhör, inlämningsuppgifter och prov.

Historia (MD) VT, 60 lekt

I kursen skall ingå:

1700 och 1800-talen

- Upplysningen och franska revolutionen.
- Industrialism, urbanisering och teknologisk utveckling.
- De politiska ideologiernas uppkomst.
- Demokratins framväxt.
- Nationalism, imperialism och kolonialism.

1900-talet

- Första världskriget.
- Mellankrigstiden.
- Andra världskriget.
- Tiden efter 1945.

2000-talet

- Världen i dag.

Finlands historia från början av 1800-talet fram till i dag

- 1808–1809 års krig.
- Finland under ryska tiden.
- Inbördeskriget.
- Det självständiga Finland.
- Finland under andra världskriget.
- Finland efter 1945.

Ålands historia med betoning på tiden efter 1808–1809 års krig

- 1808–1809 års krig.
- Åland under ryska tiden.
- Levnadsförhållandena och näringslivets utveckling på Åland under 1800-talet (familj och vardagsliv, besuttna och obesuttna, skolväsendet, seder och bruk).
- Mariehamn
- Sjöfartsnäringen under 1800-talet.
- Migration under 1800 och 1900-talen.
- Åland under första världskriget.
- Ålandsfrågan/Ålandsrörelsen.
- Sjöfart och rederiverksamhet under 1900-talet.

Höjningen av grundskolevitsord i historia grundar sig på inlämnade uppgifter samt prov på de ovanstående historiska avsnitt som går igenom under kursens gång. Studerande förutsätts läsa mycket på egen hand samt göra instuderingsfrågor till påföljande lektion. Kursen "Finsk design" och en hemtent ersätter ovanstående avsnitt om Finlands och Ålands historia. För godkänd kurs krävs aktiv närvaro.

Samhällskunskap (MD) HT, 60 lekt

I kursen ingår grundskolans lärokurs i ämnet samhällskunskap:

- Det finländska samhället - regioner, demografi, minoriteter, massmedia, organisationer och tredje sektorn m.m.

- Vad är mänskliga rättigheter?
- Kommunernas, Landskapets och staters styrelse – hur är vår demokrati uppbyggd? Vad är en rättsstat?
- EU.
- Vardagens ekonomi.
- Vardagens juridik.

Höjningen av grundskolelevtsord i samhällskunskap grundar sig på inlämnade uppgifter samt prov på ovanstående avsnitt. Studerande förutsätts läsa mycket på egen hand samt göra instuderingsfrågor till påföljande lektion. För godkänd kurs krävs aktiv närvaro och minst 85 % närvaro.

HANTVERKSLINJEN GRUNDÅR/FÖRDJUPNINGÅR

Specialiserade linjen, grundåret på hantverkslinjen erbjuder studerande möjlighet att bekanta sig med många olika tekniker, material och formspråk. De studerande ges möjlighet att utveckla nyfikenhet, kreativitet och lusten att lära. Det breda utbudet av tekniker ger studerande beredskap att se möjligheter och kunna kombinera material.

Efter avslutat grundår ges studerande möjlighet att ansöka till ett fördjupningsår. Då väljs fyra ämnen av sex möjliga. Ämnen som kan väljas är textil, vävning, keramik, trä, metall och konst. Valda ämnen studeras tillsammans med grundårets studerande. Båda årskurserna deltar i ämnena IKT, kommunikation & dokumentation och pilflätning. Studieresorna är också gemensamma för alla studerande.

GRUNDÅR

Textil (LN-H), 150 lekt

Undervisningen ger grundläggande kunskaper inom olika textila tekniker Grunderna inom sömnad och lapptechnik går igenom. De studerande får prova på olika sätt att tova ull samt olika tekniker för tygtryck och hur man blandar färger.

Vävning (LN-H), 150 lekt

Undervisningen ger grundläggande kunskaper inom vävning. Studerande lär sig att väva band i bandgrind samt hela processen hur man planerar en väv, lägger upp en väv i vävstol, hur man väver och färdigställer.

Keramik (PB), 150 lekt

Undervisningen omfattar grundteknikerna i keramik: Tumning, ringling, platteknik och drejning. Raku-keramik ger de studerande insyn i effekten av hög värme på keramiska material. Mer avancerade tekniker såsom papperslera presenteras senare i kursen. De studerande får tillfälle att utveckla sina personliga konstnärliga uttryck i keramik. Under hela året förväntas eleverna planera sina egna arbeten och presentera sina idéer visuellt innan de utför det praktiska arbetet i studion.

Metall (AS-W), 150 lekt

Arbete i olika metaller och tekniker såsom luffarslöjd, järnsmide och återbruk. Vi arbetar i järn, koppar och mässing med stångmaterial, plåtar och plans. Vi löder, nitar och svetsar och arbetar även med andra sammanfogningstekniker. Arbetet innefattar lärarledda uppgifter och även egna projekt, från idé till skiss, val av material till utförande och färdigställande av objekt. Ytbehandling av de olika metallerna ingår.

Träslöjd (AS-W), 150 lekt

Undervisningen ger en grundläggande förståelse för arbete i vått och torrt trä och omfattar verktygslära, materiallära och grunderna i ytbehandling. De studerande får lära sig täljteknik och grundläggande maskinsnickeri samt tillverka olika föremål med olika sammanfogningstekniker.

Konst (ML), 150 lekt

Undervisningen ger grundläggande kunskaper i bildskapande genom olika övningsuppgifter i teckning, målning och grafiska tekniker. Konstundervisningen omfattar färg-, perspektiv- och kompositionslära samt arbete med stilisering, bild- och formspråk. Undervisningen ger kännedom om olika material och tekniker samt stilinriktningar inom konstämnet. De studerande utvecklar sin kreativitet och förmåga att avbilda och uttrycka sig bildmässigt. Utställningsproduktion ingår i undervisningen samt studiebesök på konst- och hantverksutställningar.

Verkstadsarbete, 75 lekt

Studerande arbetar självständigt i skolans verkstäder.

"Art Park" (PB, BE-S, ML), 55 lekt

Ett projekt som erbjuder stor frihet i kreativitet och genomförande. Projektet integrerar svenska, psykologiska och sociala kunskaper, olika hantverksämnen och estetiska ämnen där den kreativa processen är i fokus. I blandade studerandegrupper arbetar vi tillsammans för det gemensamma målet att producera konstverk till skolans utomhuskonstpark. Projektet har ett övergripande tema som varierar från år till år. Arbetssättet är experimentellt och inrymmer olika konst- och hantverkstekniker där vi arbetar från idé, två- och tredimensionell skiss till förverkligandet av objekt/skulptur/installation.

IKT (PBe), 15 lekt

Informations- och kommunikationsteknologi. Grundkurs i datoranvändning. I kursen kommer fyra delar att behandlas: Filhantering, operativsystem, Microsoft Office (Word, Excel och PowerPoint) och internetanvändning. För godkänd kurs gäller aktiv närvaro (85 %) samt gjorda uppgifter i respektive del.

FÖRDJUPNINGÅR

Textil (LN-H), 150 lekt

Undervisningen ger fördjupade kunskaper inom sömnad, tovning och tygtryck. Kunskaper i batik och reserveringstekniker, sömnad enligt mönster samt detaljsömnad.

Vävning (LN-H), 150 lekt

Undervisningen ger fördjupade kunskaper inom vävning och möjlighet att självständigt praktisera vävningens otaliga möjligheter. Kunskaper i materiallära och ekologiskt tänkande.

Metall (AS-W), 150 lekt

Undervisningen ger fördjupade kunskaper inom smide- och metallhantverket både vad det gäller materialkännedom, produktplanering, verktygslära, ytbehandling och olika tekniker.

Keramik (PB), 150 lekt

Undervisningen ger fördjupade kunskaper inom alla aspekter av hantverksmässig keramik. De studerande planerar egna projekt. Tillverknings- och bränningsteknik väljs i samråd med läraren.

Träslöjd (AS-W), 150 lekt

Undervisningen ger fördjupade kunskaper inom materialkännedom, produktplanering, sammanfogningar, verktygslära, ytbehandling samt maskinsnickeri.

Konst (ML), 150 lekt

Undervisningen ger fördjupade kunskaper i bildskapande genom olika övningsuppgifter i teckning, målning och grafiska tekniker. De studerande fördjupar sin kunskap om materialens egenskaper och möjligheter inom konstämnet. Undervisningen omfattar idéutveckling och formgivning genom olika uppgifter i bildbearbetning och förverkligande i olika tekniker och material. Konstundervisningen betonar skapandeprocessen, visuell kommunikation, att utveckla och fördjupa det egna bild- och formspråket samt

hitta sitt eget uttryckssätt. Utställningsproduktion ingår i undervisningen samt studiebesök på konst- och hantverksutställningar.

Verkstadsarbete, 300 lekt

Studerande arbetar självständigt i skolans verkstäder.

Slutarbete/Mitt projekt (LN-H), 75 lekt

Efter nästan två års studier är det dags att visa hur man vill presentera sig som hantverkare. Projektet består av en teoretisk och en praktisk del och avslutas med utställningar.

GEMENSAMT FÖR GRUNDÅR OCH FÖRDJUPNINGSÅR

Pilflätning (SM), 32 lekt

Undervisningen omfattar grunderna inom pilflätning och fördjupade kunskaper för de studerande som deltog ifjol.

Ergonomi och hälsa (MaJo), 30 lekt

Målet med kursen är att de studerande får lära sig några grundläggande metoder för att ta ansvar för sitt fysiska välbefinnande och hitta motivation till träning och rörelse. Praktisk anatomi och fysiologi lägger grunden till diskussioner och praktiska övningar för hela kroppen. En beprövad metod för avspänning såväl fysiskt som psykiskt övas in. Gympapass med övningar för rörlighet, styrka och kondition anpassas till gruppen och de studerandes preferenser. En metod för vardagsmassage ingår också.

Kommunikation & dokumentation (PBe), 60 lekt

I Kom/Dok ingår att dokumentera arbetsprocesser och produkter i text och bild i en portfolio. I kursen ingår handledning i datorkunskap, grundkurs i bildbearbetning i Adobe Photoshop och layout i Adobe In Design och Illustrator. De studerande får bekanta sig med och testa olika bildspelslösningar. Kursen innehåller även webbaserade redigeringsverktyg, webbplanering och grafisk design för webb. För godkänd kurs gäller aktiv närvaro och utförda arbetsuppgifter.

Studieresor och studiebesök (LN-H), 40 lekt

Under hösten besöker vi en hantverkarmässa i Tallin och under vårterminen åker vi till Helsingfors och Fiskars bruk där vi besöker muséer, hantverkare, och hantverksrelaterade utställningar.

DELTIDSUTBILDNING INOM NATURFOTO, GRUNDÅR/FÖRDJUPNINGSÅR

Vår deltidsutbildning i naturfoto erbjuder en ettårig gedigen och sammanhängande vuxenutbildning i de flesta aspekter av naturfoto. Utbildningen ger också en bra grund för deltagare som har avsikt att avlägga den finländska specialyrkesexamen som naturfotograf (ordnas av Axxell utbildning Ab). Kursen börjar i augusti 2019 och slutar i augusti 2020.

Deltagarna träffas på fotoworkshops ett antal gånger under läsåret, antingen på Åland eller i någon annan intressant naturmiljö runtom i Norden. Däremellan arbetar deltagarna med hemuppgifter, som de får feedback på. För att få godkänt kurs måste alla uppgifter vara inlämnade i tid och godkända.

Kurser som har markerats med * erbjuds också som fristående kurser.

I slutet av utbildningen presenterar varje deltagare en egen portfolio och vi gör en klassutställning som ställs ut på en större fotomässa under våren.

workshops

(Kursledare är Andy Horner, om inte annat anges)

Naturfototeknik, Åland/Kökar* 28.8–01.9 (5 dagar, 40 lekt)

Introduktion till utbildningens upplägg och olika moment. Genomgång avamerateknik, utrustning och grunderna i bildbehandling. Vi försöker "täppa till" luckorna i deltagarnas tidigare kunskaper. Kort genomgång av upphovsrätten, regler vid publicering/försäljning av bilder och prissättning av arkivbilder och fotoupdrag. Två dagar av kursen är förlagda till Kökar och Källskär, där olika bilduppgifter genomförs.

Landskapsfotografering, Kebnekaise*, 18.09-22.09 (5 dagar, 40 lekt)

Med bas på fjällanläggningen i Nikkaluokta vandrar vi in mot fjällen, som står i höstskrud. Samtidigt övar vi oss på tekniker för landskapsfotografering och vi går igenom olika sorters ljus, väder, perspektiv, komposition och filteranvändning.

Bildkritik, nattfotografering, Åland, 05-06.10 (2 dagar, 16 lekt)

Vi går igenom och övar tekniker för nattfotografering - både astrofotografering, befintligt ljus och konstbelysning. Gemensam genomgång av deltagarnas hemuppgifter, med tips om hur de kan utvecklas.

Landskap/Norrskan, Lofoten*, 23–27.10 (5 dagar, 40 lekt)

Med bas på Flakstadöya, mitt i södra Lofotens dramatiska kust- och bergslandskap, övar vi oss på landskapsfotografering med betoning på havs- och strandmiljö, samt nattfotografering av framför allt norrskan. Vi lär oss också göra timelapse-sekvenser.

Naturfotofestival, Vårgårda, 01-03.11 (3 dagar, 24 lekt)

I två dagar tar vi del av ett stort utbud av naturfotoutställningar och bildföredrag av Nordens ledande naturfotografer på den stora naturfotofestivalen i Vårgårda, Västergötland.

Bildbehandling/bildkritik, 23-23.11 (2 dagar, 16 lekt) AH, PBe

Grundkurs i bildbehandling med Photoshop CC. Gemensam genomgång av deltagarnas hemuppgifter, med tips om hur de kan utvecklas.

Porträttkurs, Åland*, 14-15.12 (2 dagar, 16 lekt)

Genomgång av blyttteknik, studioblyttar och ljussättning för porträtt, både i studio, inomhusmiljö och utomhus.

Bildkritik och vinterfotografering, Åland 18-19.01 (2 dagar, 16 lekt)

Vinterfotografering i kustmiljö med särskild betoning på is och issäkerhet. Gemensam genomgång av deltagarnas bilduppgifter med tips om hur de kan utvecklas.

Vinterfotografering, svenska fjällen*, 06-09.02 (4 dagar, 36 lekt)

Med bas i Särna utforskar vi Fulufjällets nationalpark och Idrefjällen. Vi lär oss hur man tar sig fram med snöskor och hur man skyddar sig själv och sin kamera i extrem kyla. Säkerhetstänkande när man rör sig i vinterfjällen.

Naturfotofestival i Västerås, 14-16.02 (3 dagar, 24 lekt)

Deltagarna tar del av ett digert bildföredragsprogram och utställningar av framstående naturfotografer. Vi ställer ut vår klassutställning.

Gör din egen hemsida/bildkritik, Åland, 29.02-01.03 (2 dagar, 16 lekt), AH, PBe

Deltagarna lär sig konstruera en egen hemsida i Word Press eller liknande program. Gemensam genomgång av deltagarnas hemuppgifter, med tips om hur de kan utvecklas.

Fågelfotografering, Öland*, 26–29.03 (4 dagar, 32 lekt)

Grundlig genomgång av tekniker för fågelfotografering. Tekniker för att fotografera våtmarksfåglar, individuellt och i stora flockar. Tidpunkten för kursen sammanträffar med flyttfåglarnas ankomst.

Presentationsteknik/utställning, Åland, 17-19.04 (3 dagar, 24 lekt)

Portfolioteknik. Urval av bilder till portfolio, utskrifter, presentation. Egen fotobok som portfolio. Utställningsteknik, olika typer av inramning, passepartout, hängningsteknik, utställningsaffischer, vernissagekort, utställningskatalog och finansiering. Deltagarna komponerar egna portfolios.

Björn och vargsafari, östra Finland, 30.04-03.05 (4 dagar, 36 lekt)

Vi lär oss fotografiska tekniker för att kunna fotografera stora däggdjur från gömsle. Hur olika gömslen fungerar och vilka regler som gäller för fotografering. Matning med åtel och reglerna som gäller vid matning. Säkerhetstänkande vid fotografering av rovdjur. Vi fotograferar från gömslet under kväll, natt och tidig morgon.

Växtfotografering/makro/fåglar, Åland/Sälskär, 22-24.05 (3 dagar, 24 lekt)

Tekniker för fotografering av blommor, insekter och fåglar både på nära håll och som en del av landskapet. Tidpunkten för kursen sammanträffar med den rikliga vårblomningen i de åländska strandhagarna. En dagstur till Sälskär ingår.

Sjöfåglar och landskap, Varanger*, 08-14.06 (7 dagar, 56 lekt)

Vi gör en fotoresa till Varangerhalvön, som ligger vid Barentshav. Där övar vi på att fotografera häckande sjöfåglar vid de rikliga fågelbergen och vi gör också en dagstur ut till Hornöya fågelreservat, som ligger utanför Vardö. Fågelfotografering både från båt och från land. För övrigt fotograferar vi det särpräglade landskapet på halvöns norra sida.

FÖRDJUPNINGÅR

Deltagare som tidigare gått en grundkurs (på deltid eller på heltid på ÅFHS) har möjlighet att ta ett fördjupningsår i naturfoto. Då studerar man parallellt med grundårets studerande och har möjlighet att vara med på alla deras kurser. Dessutom arbetar man med större egna handledda projekt, som kan leda till en bok, utställning, bildföreläsning eller liknande.

LÄRARE OCH UNDERVISNING

Arbetstidsförlängning tillkommer i lärarnas arbetsplan.

Ämneslärare:

Monica Dolke, Fil.mag. Undervisar i studieteknik och historia och är huvudansvarig i ämnesintegrerade projekt. Studiehandedare och biblioteksansvarig.

(nedsatt undervisningsskyldighet, undervisning i historia och samhällskunskap) 870 tim

Bodil Ehn-Schauman, dramapedagog. Undervisar i ämnesintegrerade projekt, fritt skapande, drama, teater och kommunikation.

(partiell tjänstledig 80 %) 696 tim

Eva Ekström-Andersen, M.Ed. Undervisar i svenska, engelska, utveckla din svenska, english for fun och studiestrategier (nedsatt undervisningsskyldighet, undervisning i svenska och engelska). 870 tim

Andrew Horner, BA och fotograf. Undervisar i foto. 870 tim

Marie Johansson, Fil.mag. Undervisar i idrott och hälsa. 870 tim

Lina Nyberg-Heiniö, Ped. mag. Undervisar i textila ämnen (partiell tjänstledig 80 %, läsåret 2019–2020). 696 tim

Timlärare i huvudsyssla:

Peter Bergström, MFA, yrkeslärare. Undervisar i mediaämnen och ansvarar för skolans marknadsföring. 16 tim/vecka

Paul Bradley, M.Ed. och keramiker. Undervisar i ämnesintegrerade projekt, keramik, mat från hela världen. Skolans prorektor och dataansvarig. 22 tim/vecka

Monique Lundberg, Ped. mag. och konstnär. Undervisar i konstämnen. 16 tim/vecka

Anna Sundblom-Westerlund, Kand. konstsmide/metallformgivning. Undervisar i metall och trä. 16 tim/vecka

Lärare för kortkurser:

Steen Madsen. Undervisar i pilflätning.

Peter Rosenqvist. Undervisar i att höja vitsordskursen fysik och matematik (lärare från Ålands yrkesgymnasium).

Gästföreläsare engageras under läsåret i skilda ämnen.

De heltidsanställda lärarna kan utöver ovannämnda undervisning medverka i övrig undervisning, hålla helg- och kvällskurser, sommarkurser, m.m. Lärarna skall också i den utsträckning som deras arbetsskyldighet förutsätter enligt överenskommen fördelning sköta andra uppgifter. Enligt gällande avtal skall en lärares undervisningsskyldighet vara minst 2/3 av den totala arbetsskyldigheten om inte landskapsregeringen av särskilda skäl beslutar att sänka undervisningsskyldigheten till hälften av den totala arbetsskyldigheten.

I den totala undervisningsskyldigheten ingår huvudsakligen undervisning samt annat arbete.

En undervisningstimme är 45 minuter lång. I undervisningstimmarna ingår för- och efterarbete av undervisning samt deltagande i lärarmöten.

LINJEANSVARIGA

NYA-linjen

Eva Ekström-Andersen, Monica Dolke, Marie Johansson

Hantverk

Lina Nyberg-Heiniö

Deltidsutbildning inom naturfoto

Andrew Horner